EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Teisės reikalų komitetas

2008/0259(COD)

9.2.2009

***I
PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl sutartinėms ir nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra
(COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

Teisės reikalų komitetas

Pranešėjas: Tadeusz Zwiefka

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Iš dalies keičiančiuose aktuose esamos nuostatos tekstas, kurio Komisija nepakeitė, bet nori keisti Parlamentas, paryškinamas pusjuodžiu šriftu.
Parlamento išbrauktos šio teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: […].
Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....5

AIŠKINAMOJI DALIS.....15

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl sutartinėms ir nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra
(COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0893),

– atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 61 straipsnio c punktą, 65 straipsnį ir 67straipsnio 5 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0001/2009),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonę (A6-0000/2009),

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;

3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl reglamento9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) Turi būti sukurta suderinta ir skaidri procedūra, leidžianti valstybėms narėms iš dalies pakeisti galiojančius susitarimus su trečiosiomis šalimis arba derėtis dėl naujų susitarimų ir juos sudaryti išimtinėmis aplinkybėmis, ypač jei Bendrija nepareiškė ketinimo pasinaudoti savo išorės kompetencija sudaryti susitarimą. Ši procedūra neapriboja Bendrijos išimtinės kompetencijos ir nepažeidžia EB sutarties 300 ir 307 straipsnių nuostatų. Kadangi ja	(9) Turi būti sukurta suderinta ir skaidri procedūra, leidžianti valstybėms narėms iš dalies pakeisti galiojančius susitarimus su trečiosiomis šalimis arba derėtis dėl naujų susitarimų ir juos sudaryti išimtinėmis aplinkybėmis, ypač jei Bendrija nepareiškė ketinimo pasinaudoti savo išorės kompetencija sudaryti susitarimą. Ši procedūra neapriboja Bendrijos išimtinės kompetencijos ir nepažeidžia EB sutarties 300 ir 307 straipsnių nuostatų. Kadangi ja

nukrypstama nuo taisyklės, kad Bendrija turi išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus šiais klausimais, siūloma procedūra laikytina išimtine priemone ir turi būti apribojama ***tiek*** taikymo srities***, tiek laiko*** atžvilgiu.	nukrypstama nuo taisyklės, kad Bendrija turi išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus šiais klausimais, siūloma procedūra laikytina išimtine priemone ir turi būti apribojama taikymo srities atžvilgiu.

Or. en

Pagrindimas

Šis pakeitimas būtinas, nes išbraukta 11 straipsnio antra pastraipa.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(11) Pagal ***šiuos*** reglamentus siūlomas mechanizmas konkrečiais ir išimtiniais atvejais turi būti taikomas tik susitarimams dėl tam tikrų sektorių klausimų, į kuriuos būtų įtrauktos taisyklės, taikomos ***šių*** priemonių reglamentuojamose srityse.	(11) Pagal ***minėtuosius*** reglamentus siūlomas mechanizmas konkrečiais ir išimtiniais atvejais turi būti taikomas tik susitarimams dėl tam tikrų sektorių klausimų, į kuriuos būtų įtrauktos taisyklės, taikomos ***minėtųjų*** priemonių reglamentuojamose srityse. ***Šiame reglamente sąvoką „sektorių“ reikėtų suprasti kaip „konkretus“. Reglamentas taip pat turėtų būti taikomas regioniniams susitarimams.***

Or. en

Pagrindimas

Labiau nepatikslinus termino „sektorių“, galėtų rastis teisinis netikrumas ir reglamento nauda sumažėtų tiek, kad jis taptų iš esmės nereikalingas. Terminas turėtų būti keičiamas visame reglamente, visų pirma pavadinime.

Akivaizdu, kad šią tvarką taip pat būtina taikyti regioniniams susitarimams.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Šis reglamentas taikomas valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams susitarimams dėl ***tam tikrų sektorių*** klausimų ir dėl civilinėse ir komercinėse bylose taikytinos teisės, visiškai arba iš dalies priklausantiems Reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės ir Reglamento (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės taikymo sričiai.	2. Šis reglamentas taikomas valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams ***ir regioniniams*** susitarimams dėl ***konkrečių*** klausimų ir dėl civilinėse ir komercinėse bylose taikytinos teisės, visiškai arba iš dalies priklausantiems Reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės ir Reglamento (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės taikymo sričiai.

Or. en

Pagrindimas

Labiau nepatikslinus termino „sektorių“, galėtų rastis teisinis netikrumas ir reglamento nauda sumažėtų tiek, kad jis taptų iš esmės nereikalingas. Terminas turėtų būti keičiamas visame reglamente, visų pirma pavadinime.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Jeigu valstybė narė ketina pradėti derybas su trečiąja šalimi dėl šio reglamento taikymo sričiai priklausančio galiojančio susitarimo pakeitimo arba naujo susitarimo sudarymo, ji praneša Komisijai apie savo ***ketinimą raštu***.	1. Jeigu valstybė narė ketina pradėti derybas su trečiąja šalimi dėl šio reglamento taikymo sričiai priklausančio galiojančio susitarimo pakeitimo arba naujo susitarimo sudarymo, ji praneša Komisijai apie savo ***prašymą laišku arba elektroninėmis priemonėmis***.

Or. en

Pagrindimas

Būtina vengti nenuoseklumo ir užtikrinti darną su 5 straipsnio 3 dalies antra pastraipa,

kurioje numatyta, kad „Komisija priima sprendimą dėl valstybės narės prašymo per šešis mėnesius nuo 3 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo“, taip pat nurodyti pranešimo būdus (pranešimas raštu arba elektroniniu laišku).

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Jeigu Bendrija dar nėra sudariusi susitarimo su atitinkama trečiąja šalimi, atlikdama vertinimą Komisija pirmiausia patikrina, ar ***numatoma artimiausiu metu*** sudaryti tokį susitarimą su atitinkama trečiąja šalimi. Jei ne, Komisija ***gali duoti leidimą, jeigu įvykdomos*** dvi toliau nurodytos sąlygos:	2. Jeigu Bendrija dar nėra sudariusi susitarimo su atitinkama trečiąja šalimi, atlikdama vertinimą Komisija pirmiausia patikrina, ar ***ketinama per kitus dvylika mėnesių*** sudaryti tokį susitarimą su atitinkama trečiąja šalimi. Jei ne, Komisija ***patikrina, ar įvykdytos*** dvi toliau nurodytos sąlygos:

Or. en

Pagrindimas

Dėl frazės „Komisija gali duoti leidimą“ gali kilti sunkumų, susijusių su 5 straipsniu „Leidimas pradėti derybas“. Iš pasiūlyto teksto aišku, kad Komisija, atlikusi 4 straipsnyje numatytą vertinimą ir nustačiusi, kad sąlygos įvykdytos, duos leidimą pradėti derybas.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) Komisija nustato, kad numatomas susitarimas ***daro ribotą poveikį*** vienodam ir nuosekliam esamų Bendrijos taisyklių taikymui ir deramam šiomis taisyklėmis nustatytos sistemos veikimui.	(b) Komisija nustato, kad numatomas susitarimas ***nedaro didelio poveikio*** vienodam ir nuosekliam esamų Bendrijos taisyklių taikymui ir deramam šiomis taisyklėmis nustatytos sistemos veikimui.

Or. en

Pagrindimas

Jei aiškintume pažodžiui, dėl žodžių „ribotas poveikis“ reglamentas galėtų tapti iš esmės nenaudingas praktiniu požiūriu.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Jei Komisija ***padaro išvadą, kad, atsižvelgiant į 4 straipsnyje nurodytas sąlygas, nėra jokių kliūčių susitarimui sudaryti, ji gali leisti*** valstybei narei pradėti derybas su atitinkama trečiąja šalimi dėl susitarimo sudarymo. Prireikus Komisija gali pateikti ***derybų*** gaires ir reikalauti į numatomą susitarimą įtraukti tam tikras išlygas.	1. Jei ***įvykdomos 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos,*** Komisija ***leidžia*** valstybei narei pradėti derybas su atitinkama trečiąja šalimi dėl susitarimo sudarymo. Prireikus Komisija gali pateikti gaires ir reikalauti į numatomą susitarimą įtraukti tam tikras išlygas.

Or. en

Pagrindimas

This paragraph raises the question of the Commission's discretion to refuse authorisation even where the Member State has met the conditions required in order to open negotiations. Such a power would appear abusive and hence "may authorise" should be replaced by "shall authorise".

It is noted that the terminology as between the different language versions differs considerably: for instance, the French version reads "directives de negotiation" in contrast with the English "negotiating guidelines" and has "exiger l'inclusion de clauses particulières" whereas the English reads "request the inclusion of particular clauses". The French version must be aligned with the English, since the former is inconsistent with the Commission's status as observer. This observation also applies to the second subparagraph of Article 9(1), which also refers to "directives de negotiation".

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Komisija priima sprendimą dėl valstybės narės prašymo per ***šešis*** mėnesius nuo 3 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo.	Komisija priima sprendimą dėl valstybės narės prašymo per ***tris*** mėnesius nuo 3 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo.

Or. en

Pagrindimas

Siekiant, kad reglamentas būtų nuoseklus ir patikimas trečiųjų šalių atžvilgiu, laikotarpis turėtų būti suderintas su 3 straipsnio 3 dalimi.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Gavusi tokį pranešimą, Komisija įvertina, ar susitarimas, dėl kurio deramasi, atitinka jos pradinį vertinimą. Atlikdama tolimesnį vertinimą Komisija privalo išnagrinėti, ar numatomas susitarimas atitinka Komisijos nustatytus reikalavimus, pirmiausia tai, ar į jį įtrauktos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos išlygos ir ar ***sudarius numatomą susitarimą nesumažėtų*** Bendrijos ***teisės veiksmingumas ir nebūtų kliudoma*** deramam ***pagal jos taisykles*** nustatytos sistemos veikimui.	2. Gavusi tokį pranešimą, Komisija įvertina, ar susitarimas, dėl kurio deramasi, atitinka jos pradinį vertinimą. Atlikdama tolimesnį vertinimą Komisija privalo išnagrinėti, ar numatomas susitarimas atitinka Komisijos nustatytus reikalavimus, pirmiausia tai, ar į jį įtrauktos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos išlygos ir ar ***numatomas susitarimas turi didelį poveikį vienodam ir nuosekliam esamų*** Bendrijos ***taisyklių taikymui ir*** deramam ***šiomis taisyklėmis*** nustatytos sistemos veikimui.

Or. en

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu taip pat siekiama reglamento nuoseklumo. 7 straipsnyje turėtų būti numatyti tokie pat kriterijai, kokie nustatyti 4 straipsnyje. Todėl šiame pakeitime tiesiog pakartojamas 4 straipsnio tekstas.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. Jeigu Komisija nusprendžia, kad derybos baigėsi susitarimu, atitinkančiu šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, valstybei narei ***gali būti leista*** sudaryti susitarimą.	4. Jeigu Komisija nusprendžia, kad derybos baigėsi susitarimu, atitinkančiu šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, valstybei narei ***leidžiama*** sudaryti susitarimą.

Or. en

Pagrindimas

Šiuo etapu Komisija neturi veiksmų laisvės.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. Komisija priima sprendimą dėl šio straipsnio 3 ir 4 dalyje nurodyto leidimo suteikimo ***8 straipsnio 3 dalyje*** nustatyta tvarka.	5. Komisija priima sprendimą dėl šio straipsnio 3 ir 4 dalyje nurodyto leidimo suteikimo ***8 straipsnio 2 dalyje*** nustatyta tvarka.

Or. en

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Komisijai padeda komitetas, ***įsteigtas*** Tarybos ***Reglamentu*** (EB) Nr. [...], kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl jurisdikcijos, teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų pareigomis ir išlaikymo prievolėmis, pripažinimo bei vykdymo ir išlaikymo prievolėms taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra.	1. Komisijai padeda komitetas, ***įsteigiamas pagal šį reglamentą ir taip pat įtraukiamas į*** Tarybos ***Reglamentą*** (EB) Nr. [...], kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl jurisdikcijos, teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų pareigomis ir išlaikymo prievolėmis, pripažinimo bei vykdymo ir išlaikymo prievolėms taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikoma Sprendimo 1999/468/EB 3 straipsnyje nustatyta patariamoji procedūra pagal minėto sprendimo 7 ir 8 straipsnį.	2. Darant nuorodą į šią dalį, taikoma Sprendimo 1999/468/EB 3 straipsnyje nustatyta patariamoji procedūra pagal minėto sprendimo 7 ir 8 straipsnį.
3. ***Darant nuorodą į šią dalį, taikoma Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnyje nustatyta valdymo procedūra pagal minėto sprendimo 7 ir 8 straipsnį.***	3. ***Komitetas sprendimus priima laikydamasis rašytinės procedūros, numatytos Tarybos sprendimo 2006/683/EB, Euratomas, patvirtinančio Tarybos darbo tvarkos taisykles, 22 straipsnyje[1].***
4. Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje minimas laikotarpis – ***trys mėnesiai.***	4. Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje numatytas laikotarpis – ***vienas mėnuo***.
	[1] OL L 285, 2006 10 16, p. 47.

Or. en

Pagrindimas

Siūloma komitologijos procedūra (patariamosios ir valdymo procedūrų derinys) pernelyg nepatogi ir lėta.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Jeigu atitinkamu derybų etapu įmanoma, Komisija gali pateikti ***derybų*** gaires arba įtraukti tam tikras išlygas, nurodytas 5 straipsnio 1 dalyje.	Jeigu atitinkamu derybų etapu įmanoma, Komisija gali pateikti gaires arba ***reikalauti*** įtraukti tam tikras išlygas, nurodytas 5 straipsnio 1 dalyje.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 5 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento
10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Ne vėliau kaip iki 2014 m. sausio 1 d. Komisija pateikia ataskaitą dėl šio reglamento taikymo Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Kartu su ataskaita gali būti pateiktas atitinkamas siūlomo teisės akto projektas.	Ne vėliau kaip iki 2014 m. sausio 1 d. Komisija pateikia ataskaitą dėl šio reglamento taikymo Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Kartu su ataskaita gali būti pateiktas atitinkamas siūlomo teisės akto projektas ***visų pirma dėl galimo šio reglamento taikymo ir kitiems teisės aktams, pvz., Tarybos reglamentui (EB) Nr. 44/2001 2000 m. gruodžio 22 d. dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo[1]***. ***Reglamento (EB) Nr. 44/2001 persvarstymą, kurį šiuo metu atlieka Komisija, reikia išplėsti, kad būtų visiškai atsižvelgta į šį klausimą.*** ***[1] OL L 12, 2001 1 16, p. 1.***

Or. en

Pagrindimas

Akivaizdu, jog svarbu vėliau išplėsti šio reglamento taikymo sritį, kad jis apimtų jurisdikciją ir tesimo sprendimų pripažinimą ir vykdymą.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Jis taikomas iki 2014 m. gruodžio 31 d.	***Išbraukta.***

Or. en

Pagrindimas

Nėra aišku, ar reikalinga ši galiojimo pabaigos išlyga. Be kuriuo atveju 2014 m. gruodžio 31 d. data yra nereali turint mintyje tai, kiek laiko reikėjo siekiant priimti šį reglamentą ir kiek laiko valstybės narės derėjosi su trečiosiomis šalimis, ir ypač turint mintyje, kad šiame reglamente nustatytos procedūras yra nepatogios ir atima daug laiko. Bet kuriuo atveju 10 straipsnyje numačius persvarstymo išlygą, pagal kurią Komisija iki 2014 m. sausio 1 d. pateikia ataskaitą kitoms institucijoms, ši galiojimo pabaigos išlyga tampa nebereikalinga.

AIŠKINAMOJI DALIS

Be *acquis communautaire*, civilinės teisenos sričiai taip pat būdinga tai, kad prieš įsigaliojant atitinkamoms Amsterdamo sutarties nuostatoms arba iki įstojimo į Europos bendriją valstybės narės buvo sudariusios nemažai dvišalių susitarimų su trečiosiomis šalimis. Jeigu kurios nors iš šių anksčiau sudarytų susitarimų nuostatų nesuderinamos su EB sutartimi, valstybės narės turi imtis visų priemonių, kad pašalintų nesuderinamumus, vadovaudamosi EB sutarties 307 straipsniu. Europos Teisingumo Teismas patvirtino, kad prireikus valstybės narės turi denonsuoti su *acquis* nesuderinamus susitarimus.

Be anksčiau sudarytų dvišalių susitarimų, valstybėms narėms taip pat gali tekti sudaryti naujus susitarimus su trečiosiomis šalimis civilinės teisenos srityse, kurios patenka į EB sutarties IV antraštinės dalies taikymo sritį.

2006 m. vasario 7 d. nuomonėje 1/03 dėl naujos Lugano konvencijos sudarymo[1] Teisingumo Teismas patvirtino, kad Bendrija įgijo išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus su trečiosiomis šalimis dėl klausimų, susijusių su taisyklėms, *inter alia*, įtvirtintomis Reglamente (EB) Nr. 44/2001 („Briuselis I“), ypač dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo. Savo nuomonėje Teisingumo Teismas nurodė, jog naujosios Lugano konvencijos nuostatų, susijusių su jurisdikcijos taisyklėmis, analizė rodo, kad tos nuostatos daro poveikį vienodam ir nuosekliam Bendrijos taisyklių taikymui jurisdikcijos srityje ir deramam šiomis taisyklėmis nustatytos sistemos veikimui. Dėl siūlomų Konvencijos taisyklių teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo srityje Teismas padarė panašią išvadą. Jis nusprendė, kad Bendrijos taisyklės dėl teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo neatsiejamos nuo taisyklių dėl teismų jurisdikcijos, su kuriomis jos sudaro vienodą ir darnią sistemą, ir kad naujoji Lugano konvencija turėtų poveikį vienodam ir darniam Bendrijos taisyklių taikymui tiek teismų jurisdikcijos ir teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo srityje, tiek tinkamam šiomis taisyklėmis nustatytos vienodos sistemos veikimui.

Todėl Komisija mano, kad Bendrija įgijo išimtinę kompetenciją derėtis dėl daugumos iš paminėtų dvišalių susitarimų ir juos sudaryti. Tačiau pažymėtina, kad ne visi apžvalgininkai sutinka su Teismo pozicija nuomonėje 1/03[2]. Be to, reikėtų atkreipti dėmesį į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3[3] ir 4[1] straipsnius.

---

[1] [2006] Rink. I-1145.

[2] Pavyzdžiui, žr. Ulricho G. Schroeterio (Freiburgas) anotaciją žurnale „*European Community Private Law Review*“ (GPR), 2006, p. 203 *et seq*, kurioje kritikuojami Teismo argumentai, tvirtinant, kad jam nepavyko įrodyti, jog naujos redakcijos Lugano konvencija turėtų poveikį Reglamentui Nr. 44/2001, kad jis turėjo patikrinti EB vidaus kompetenciją reguliuoti santykius su ES nepriklausančiomis valstybėmis ir kad jis nesuprato teisinės „atskyrimo“ nuostatų svarbos. Taip pat sunku suvokti, kaip Bendrijos išimtinė kompetencija gali būti suderinama su Danijos atsisakymu.

[3] 3 straipsnis.
1. Sąjunga turi išimtinę kompetenciją šiose srityse:
a) muitų sąjungos;
b) vidaus rinkos veikimui būtinų konkurencijos taisyklių nustatymo;
c) pinigų politikos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro;
d) biologinių jūrų išteklių apsaugos pagal bendrą žuvininkystės politiką;
e) bendros prekybos politikos.
2. Sąjunga taip pat naudojasi išimtine kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas yra

Komisija laikosi nuomonės, kad reikia įvertinti, ar šiuo metu Bendrija yra pakankamai suinteresuota pakeisti visus tokius galiojančius arba numatomus valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus Bendrijos susitarimais. Dėl to būtina nustatyti procedūrą, kuria siekiama dvejopo tikslo. Pirma, leisti Bendrijai įvertinti, ar Bendrija pakankamai suinteresuota sudaryti konkretų susitarimą. Antra, suteikti valstybėms narėms teisę sudaryti tam tikrą susitarimą, jeigu tuo metu Bendrija nėra suinteresuota sudaryti Bendrijos susitarimą.

Pranešėjas pritaria pasiūlytam reglamentui, kaip galimam būdui sumažinti lankstumo trūkumą, su kuriuo valstybės narės susiduria dėl pirmumo teisės doktrinos išorės kompetencijos srityje. Ši doktrina neleidžia valstybėms narėms sudaryti dvišalių ir tarpregioninių susitarimų su ES nepriklausančiomis valstybėmis, kurie patenka į šios kompetencijos sritį. Jokios kitos išeities iš šios keblios padėties nėra, kadangi Komisija neturi nei pakankamai darbuotojų, nei laiko derėtis dėl Bendrijos susitarimų. Be to, nagrinėjamo pobūdžio susitarimų atveju dažniausiai nėra ir jokio Bendrijos intereso.

Tačiau Komisijos pasiūlymas yra ribotos taikymo srities, todėl pranešėjo siūlymu, persvarstymo išlyga turėtų taip pat numatyti galimybę ateityje įtraukti ir jurisdikciją bei teismo sprendimų pripažinimą ir vykdymą. Tai, kad Komisija imasi persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 44/2001 („Briuselis I“), šiuo atžvilgiu gali būti labai naudinga.

Pranešėjas taip pat padarė kitų pakeitimų, kad Reglamentas taptų veiksmingesnis: jis pakeitė nuorodą į „sektorių klausimus“, siekdamas didesnio teisinio apibrėžtumo, sugriežtino laiko terminus ir pašalino kai kuriuos labai apsunkinančius procedūros aspektus.

Jis taip pat panaikino nuostatas, suteikiančias Komisijai galias spręsti, ar leisti sudaryti

---

numatytas Sąjungos įstatymo galią turinčiame akte arba yra būtinas, kad Sąjunga galėtų naudotis savo vidaus kompetencija, arba jei jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį (pabraukta autoriaus).

[1] 4 straipsnis.

1. Sąjunga dalijasi kompetencija su valstybėmis narėmis, kai Sutartys jai suteikia kompetenciją, nesusijusią su 3 ir 6 straipsniuose nurodytomis sritimis.

2. Pasidalijamajai Sąjungos ir valstybių narių kompetencijai priskiriamos šios pagrindinės sritys:

a) vidaus rinka;

b) šioje Sutartyje apibrėžti socialinės politikos aspektai;

c) ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda;

d) žemės ūkis ir žuvininkystė, išskyrus biologinių jūrų išteklių apsaugą;

e) aplinkosauga;

f) vartotojų apsauga;

g) transportas;

h) transeuropiniai tinklai;

i) energetika;

j) laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė;

k) šioje Sutartyje apibrėžti bendrų visuomenės sveikatos saugos problemų aspektai.

3. Mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir kosmoso srityse Sąjungos kompetencijai priklauso imtis veiksmų, ypač programoms apibrėžti ir įgyvendinti, tačiau naudojimasis šia kompetencija negali trukdyti valstybėms narėms naudotis savo kompetencija.

4. Bendradarbiavimo vystymosi labui ir humanitarinės pagalbos srityse Sąjungos kompetencijai priklauso imtis veiksmų ir vykdyti bendrą politiką, tačiau naudojimasis šia kompetencija negali trukdyti valstybėms narėms naudotis savo kompetencija (pabraukta autoriaus).

susitarimą. Pagal pateiktą pasiūlymą, Komisija galėtų neleisti sudaryti dvišalio susitarimo net tuomet, kai jis tenkintų visas nustatytas pirminio leidimo sąlygas. Tai galėtų sukelti rimtų diplomatinių nesutarimų su atitinkama trečiąja šalimi.

Galiausiai pranešėjas pažymi, kad jo pakeitimai atsispindi jo nuomonės projekte dėl lygiagretaus pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatoma derybų dėl dvišalių susitarimų dėl jurisdikcijos, teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų atsakomybe ir išlaikymo prievolėmis, pripažinimo bei vykdymo ir išlaikymo prievolėms taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo tvarka.